

KATEDRÁLNY INFOLIST

13. – 19.6.2011

Liturgický kalendár:

Pondelok	13.6.	Sv. Antona Paduánskeho, kňaza a učiteľa Cirkvi	<i>Spomienka</i>
Štvrtok	16.6.	Sv. Neita, mučeníka	<i>Spomienka</i>
Nedeľa	19.6.	NAJSVÄTEJŠEJ TROJICE	<i>Slávnosť</i>

Obdobie CEZ ROK

Dnešnou nedeľou sa končí *Vel'konočné obdobie* a začína obdobie *Cez rok*. Od zajtra sa modlíme Anjel Pána.

Kňazské svätenie

V **sobotu, 18. júna o 10.00**, v **Kostole Nanebovzatia Panny Márie** (farskom) o. biskup Rudolf Baláž udelí kňazské svätenie dvom diakonom: dp. Petrovi Balážovi a dp. Tomášovi Štefinovi. Pozývame vás na túto slávnosť.

Svätá omša v Katedrále o 8.30 nebude!

Našiel sa kľúč

Minulú nedeľu niekto stratil vzadu pri spovedniciach kľúč – nájde si ho v sakristii.

Zbierka na médiá

Minulú nedeľu bola zbierka na katolícke médiá. U nás sa vyzbieralo 314,00 Eur. Všetkým darcom vyslovujeme úprimné Pán Boh zaplat'.

Kvety pre kostol

Tak ako po minulé roky, vd'ačne od vás prijmem kvety na výzdobu kostola. Vedro s vodou sa nachádza v poslednej kaplnke vpravo.

Vchodové dvere kostola

Minulú nedeľu sme informovali o potrebe výmeny dverí kostola aj to, že ich celková hodnota bude 7.200 €. Doteraz ste vo svojich osobných daroch dali 3.170 €, ako o tom priebežne informujeme v Katedrálom infoliste. Ako sme pred týždňom ohlásili, dnes

namiesto zvončeka môžete dať do pokladničiek svoj príspevok na dvere. Všetkým vám vyslovujeme úprimné Pán Boh zaplať.

ŽIVOT VO FARNOSTI

- V nedeľu, 5. mája **prvýkrát prijal eucharistického Pána Ježiša** náš ďalší farník: Ganobčík Gabriel.
- **Sviatostné manželstvo** si vyslúžili: 4. júna Vladislav Šuhajda a Petra Vicianová, 11. júna Peter Kováč a Elena Grellnethová, Dušan Chrien a Martina Votýpková.
- V uplynulom týždni darovali: **na kvety a kostol:** novomanželia Šuhajdovci 50 €, novomanželia Kováčovci 70 €, novomanželia Chrienovci 70 €;
na **dvere kostola:** bohuznáma rodina 30 €, rod. Syčová 100 €, rod. Ganobčíková 80 €, novomanželia Kováčovci 30 €, bohuznáma 500 €, bohuznáma rodina 100 €, bohuznáma 20 € a bohuznáma 100 €. Za všetky finančné dary vyslovujeme úprimné Pán Boh zaplať.

SVÄTÁ OMŠA (38.)

LITURGICKÉ SLÁVENIE EUCHARISTIE (21. časť)

PRIEBEH SLÁVENIA – LITURZIA SLOVA II (1.)

K integrite liturgie slova patria ďalšie prvky, a to: homília, vyznanie viery a modlitba veriacich.

Homília nasleduje hneď po prečítaní evanjelia.

Čo homília je a ako sa líši od kázne, to si teraz povieme.

Homília

"Homília je súčasťou liturgie a veľmi sa odporúča. Je totiž nevyhnutná na zveladenie kresťanského života. Má byť výkladom niektorého bodu Svätého písma, ktoré sa číta, alebo iného textu omšového ordinária, alebo prôpria patričného dňa so zreteľom na slávené tajomstvo, alebo na osobitné potreby poslucháčov. V nedeľu a v prikázané sviatky má byť homília pri všetkých omšiach, ktoré sa slávia za účasti ľudu. Odporúča sa aj v iných dňoch, najmä vo všedné dni Adventu, Pôstu a Veľkonočného obdobia, ako aj v iné sviatky a vtedy, keď sa zájde v kostole viacej ľudí" (*Všeobecné smernice Rímskeho misála*).

Homíliu prednáša celebrant alebo jeden z koncelebrantov. Veriaci sedia a počúvajú.

Homília je liturgický úkon osobitnej povahy. V nej kňaz (diakon) vysvetľuje Božie slovo špecifickým spôsobom. Skrze svoje slová sa stáva prostredníkom Kristovej prítomnosti.

Homília patrí k najpôvodnejším zložkám liturgie slova, ba aj k jej predkresťanským prvkom. V Starom zákone po sobotnom čítaní bibliie v synagóge nasledoval podľa zvyku príhovor. Sám Kristus po čítaní proroka Izaiáša v nazaretskej synagóge si sadol a ujal sa reči; vysvetlil im prečítanú stať a aktualizoval ju (*Lk 4,16 n.*). Neskôr aj apoštoli na svojich misijných cestách po biblickom čítaní zvestovali poslucháčom radostnú zvesť (*Sk 13,15*), k čomu pripojili aj povzbudenie. V poapoštolskej ére to dokumentuje svätý mučeník Justín (100-165) takto:

"Čítajú sa pamäti apoštolov alebo spisy prorokov, pokiaľ čas dovolí. A keď lektor skončí, ujíma sa slova predstavený. Napomína a povzbudzuje do nasledovania takých vecí."

A tak sa už v najstaršej kresťanskej bohoslužbe s čítaním Svätého písma spájala homília ako nepostrádateľná zložka verejnej bohoslužby, ktorá sa spočiatku konávala len v nedeľu. Biskup, ktorý konal bohoslužbu, po čítaniach vždy prehovoril k zhromaždenému ľudu. To bola jeho najvlastnejšia povinnosť. Ohľadom kňazov-presbyterov, pokiaľ išlo o homíliu, nebola všade rovnaká prax. Niekde kňazi mohli predniesť homílie, máme zachované mnohé homílie Origena alebo sv. Hieronyma, no napríklad v severnej Afrike kňazi kázať nesmeli. To však veľmi neprekážalo, lebo v severnej Afrike každé mestečko malo biskupa. Toto obmedzenie bolo podmienené aj tým, že vzdelanie kňazov nebolo veľmi vysoké. Väčší problém bol napríklad v Gálii, kde bolo málo biskupov. Tu Vaisonský koncil (529) pôsobením sv. Cézaria všeobecne priznal kňazom právo kázať. Na Východe v 4. storočí bol zvyk, že keď boli na bohoslužbe prítomní viacerí kňazi, každý z nich sa mohol prihovoriť k zhromaždenému ľudu, nakoniec však spravidla prehovoril biskup.

V stredoveku však nastala zmena. S rozmnožovaním počtu omší sa zmenšovala frekvencia homílii. Vo vrcholnom stredoveku nastáva určité oživenie kázne, ale tým spôsobom sa odpútava od liturgie a stráca sa charakter homílie. Kým homília znamenala pretlmočenie a zaktualizovanie toho, čo sa čítalo z Písma, teraz nastupuje kázeň, ktorá často nesúvisela s tým, čo sa čítalo, ale bola to reč, tematická kázeň. Kňaz po čítaní Písma, odložil si ornát, opustil svätyňu a išiel na kazateľnicu, ktorá bola v lode kostola postavená na vyššom mieste, aby rečnícke stvárnenie kázne

vyznelo čo najlepšie. Kázeň sa začínala a ukončila prežehnaním sa. Pred kázňou sa recitovala modlitba Zdravas', Mária alebo modlitba Pána. Po kázni bývali ohlášky a oznamy. Niekedy sa kázalo pred svätou omšou. A tak sa súvis s liturgickými čítaniami stával čoraz slabším. Z týchto čias pochádzal zvyk, že sa pred kázňou mohla spievať sekvencia Duchu Svätý, príd' z neba.

Koniec–koncov, vy starší si to určite dobre pamätáte, ako sa „kázavalo“ pred liturgickou reformou, v rokoch vašej mladosti.

Konštitúcia Druhého vatikánskeho koncilu *Sacrosanctum Concilium* o posvätej liturgii znova preberá pôvodný pojem homílie.

Homília sa tak dostáva na svoje miesto, je integrálnou časťou liturgie, nezačína sa prežehnaním ani modlitbou. Pripravuje a prechádza na eucharistickú liturgiu. Hlásané Božie slovo spolu s liturgiou Eucharistie má ohlasovať podivné Božie diela v dejinách spásy. Homília nás má teda viesť k aktívnemu sláveniu Eucharistie. Homília ako taká sa rezervuje kňazovi a diakonovi (*CIC*, kán. 767 § 1), a to z teologického dôvodu: medzi predneseným slovom a Slovom vteleným je úzke puto. Preto ohlasovanie Božieho slova je v prvom rade poslaním biskupa a na základe jednoty s biskupom majú účasť na tomto poslaní kňazi a diakoni. Na homíliu sa treba pripraviť. Vzdialenejšou prípravou je osobný duchovný život živený rozjímaním a adoráciou. Všeobecné smernice lekciónára hovoria, že homília je naozaj ovocím rozjímania; nemá byť príliš dlhá, ani nie príliš krátka; treba brať v nej ohľad na všetkých prítomných aj na deti a menej vzdelaných. Božie slovo takto živým výkladom nadobúda väčšiu účinnosť. Po skončení homílie možno vhodne zachovať posvätné ticho, tak ako aj pred začiatkom liturgie slova, po prvom a druhom čítaní.

(Pokračovanie nabudúce)